

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää

Hakija

Yyteri Golf Links Oy / Juha Harttunen

Asia

Lupahakemus valkoposkihanhiin karkottamiseen Yyteri Golf Links Oy:n golfkentältä Porissa, Satakunnassa.

Hakemus

Yyteri Golf Links Oy hakee lupaa valkoposkihanhiin (*Branta leucopsis*) karkottamiseen Porin Yyterissä sijaitsevalta golfkenttäalueelta. Lupaa haetaan ajalle 1.4.–15.10. vuosille 2025–2035. Hakija arvioi valkoposkihanhia olevan alueella 100–500: keväisin noin 300, kesäisin 500 ja syksyisin 100. Valkoposkihanhia on esiintynyt kentällä vajaat kymmenen vuotta, ja määrä on kasvanut joka vuosi noin neljänneksellä. Lintujen joukossa on vajaa kymmenen lentokyvyttöä poikasta. Valkoposkihanhiin pesintää ei ole golfkenttäalueella havaittu.

Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Valkoposkihanhet levittävät hakijan mukaan sairauksia jätöksillään. Kesyyntyessään lentoonlähdt ja laskeutumiset aiheuttavat vaaratilanteita golfkentän käyttäjille. Ulosteeongelmaa ratkotaan päivittäin, esimerkiksi viheriöiden harjausta on lisätty, mutta siitä huolimatta ulosteen polttovaikutukset näkyvät viheriöillä. Viheriöiden paikkauskylvöjen jälkeen ongelma on kasvanut entisestään. Kentänhoidonresurssit eivät riitä lisäämään harjausta vielä tämänhetkisestä tasosta.

Tarkoituksena on kyseisten lintujen häätäminen kytkettyjä koiria, drooneja, erilaisia ääniä ja fyysisiä hätistelytapoja käyttäen golfkentän hoidetuilla alueilla. Hakija on jo kokeillut vesialueiden rajaan asetettuja estelankoja ja pelotteita tuloksetta.

Golfkentät sijaitsevat 300–400 metrin päässä Preiviikinlahti (FI0200080, SAC) Natura 2000-alueesta. Hakijan arvion mukaan haetut toimenpiteet eivät merkittävästi heikennä alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Määräykset, joita hakemus koskee

Valkoposkihanhi on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan valkoposkihanhiin karkottamiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 15.10.2028 asti Yyteri Golf Links Oy:n golfkentillä.
- 2 Valkoposkikhanhia saa karkottaa aktiivisesti lintuja vahingoittamattomilla häirintämenetelmillä (esim. passiiviset kuvapelotteet, hanhien ohjaaminen alueelta pois golfautoilla, koirien tai droonien avulla jne.). Karkotustoimia suoritettaessa koirien avulla tulee koirien olla kytkettyinä ja omistajan hallinnassa.
- 3 Karkotustoimia ei saa kohdistaa valkoposkikhanhien poikasiin tai poikasten kanssa liikkuviin emoihin eikä emoja ja poikasia saa erottaa toisistaan.
- 4 Valkoposkikhanhen ja muiden rauhoitettujen lintujen pesintää ei saa häiritä.
- 5 Koväänisten äänipelotteiden käyttö on vuosittain kielletty 1.4.–31.7. välisenä aikana. Muina aikoina niiden käytöstä tulee ilmoittaa kunnalle mahdollista melu-ilmoitusta varten.
- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain vuoden loppuun mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2663/2025 varustettuna. Raportista tulee ilmetä mitä häirintätoimenpiteitä on käytetty ja kuinka usein sekä millainen vaikutus häirintätoimenpiteillä on ollut valkoposkikhanhien esiintyvyyteen ja ulosteiden määrään golfkenttäalueella. Lisäksi, jos alueella on havaittu lintujen pesintöjä, tulee esittää, miten pesinnät otettiin huomioon toimenpiteissä.

Perustelut

Valkoposkikhanhien häirintä hanhia vahingoittamattomilla menetelmillä hakemuksen kohteena olevilla Yyteri Golf Links Oy:n golfkentillä edellyttää poikkeuslupaa luonnonsuojelulain valkoposkikhanhea koskevista rauhoitussäännöksistä, sillä alue on valkoposkikhanhen elinkierron kannalta tärkeä.

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden turvaamiseksi. Valkoposkikhanhia on alkanut esiintyä Yyteri Golf Links Oy:n golfkentillä noin kymmenen vuotta sitten, ja sen jälkeen hanhien määrä alueella on kasvanut. Parvien kasvaessa on kasvanut myös ulosteiden aiheuttama terveysriski. Koska valkoposkikhanhen ulosteiden määrä on aktiivisimmin laidunnetuilla alueilla todella suuri ja ulosteet keskittyvät niille nurmikkoalueille, joissa peliäkin pääasiallisesti pelataan, on toistuva kontakti ulosteisiin sekä pelatessa että kenttää hoitaessa väistämätön. Kentän varsinaista käyttötarkoitusta häiritsemättä tai estämättä ulosteiden vähentämiselle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua kuin valkoposkikhanhien kentällä oleilun vähentäminen häirintätoimien avulla. Golfkenttäalueen sulkeminen siksi ajaksi, kun valkoposkikhanhia esiintyy alueella, olisi kohtuutonta.

Hakija on kokeillut alueen rajaamista ja passiivisia pelotteita, mutta niillä ei ole ollut toivottua tulosta. Jatkossa voi olla tarpeen kokeilla häirintämenetelmien ohella esimerkiksi tiettyjen alueiden aitaamista. Tällöin tulee varmistaa, ettei lintuja voi jäädä aitoihin kiinni.

Karkotustoimenpiteistä huolimatta valkoposkikhanhia saattaa laiduntaa golfkentillä ja hanhiin osumista golfpallolla tulee välttää kaikin keinoin, joten huomiota tulee kiinnittää golfpelaajien ohjeistamiseen. Pelaamista tulee tarvittaessa välttää sellaisilla väylillä, joissa valkoposkikhanhia on runsaasti, ja joista niitä ei onnistuta karkottamaan. Eläinten hyvinvointilain mukaan eläimille ei saa aiheuttaa tarpeetonta kipua tai kärsimystä, ja

sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä on autettava.

Valkoposkihanhiin kanta on sekä alueellisesti että kansallisesti runsas, joten lupaehtojen mukaisen valkoposkihanhiin karkottamisen ei katsota vaarantavan lajin suotuisaa suojelutasoa. Ehtojen mukaisesti häirintää ei saa kohdistaa valkoposkihanhiin poikasiin eikä poikasia saa erottaa emoistaan. Emot poikasineen eivät voi lentää etsimään vaihtoehtoisia levähdys- ja ruokailualueita toisin kuin pesimättömät yksilöt. Lisäksi lintujen pesintää ei saa häiritä ja kovaäänisten äänipelotteiden käyttö on sallittua vain pesimäkauden ulkopuolella.

Lupa on myönnetty hakemuksesta poiketen neljäksi vuodeksi. Luonnonolosuhteet eivät pysy muuttumattomina, ja neljän vuoden jälkeen voidaan tarkastella tilannetta ja lupaedellytyksiä uudelleen.

Preiviikinlahden pohjoisosa kuuluu Natura-verkostoon luontodirektiivin mukaisena ns. luontotyyppikohteena (FI0200080, SAC). Natura 2000-alueen suojeluperusteena eivät ole lintulajit eivätkä luvan mukaiset toimenpiteet päätöksen mukaisesti toteutettaessa muutenkaan vaikuta noin 300 metrin päässä sijaitsevaan Natura-alueeseen, kun mm. kovaäänisten pelotteiden käyttö pesimäajalla on kielletty. Tästä syystä luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista Natura-vaikutusten arviointia ei tarvita.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 34 §, 35 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Valkoposkihanhia esiintyy luvan myöntämishetkellä golfkenttäalueella runsaasti ja karkotustoimenpiteet on tarpeen pystyä aloittamaan pikaisesti. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja terveysriskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lounais-Suomen poliisilaitos kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi

Pori kirjaamo@pori.fi

Porin lintutieteellinen yhdistys ply@satakunnanlinnut.fi

SLL Satakunnan luonnonsuojelupiiri satakunta@sll.fi

Tapiola Varsinais-Suomi—Satakunnan ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/2663/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/2663/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 19.06.2025 10:56

Ratkaisija Aalto Tapio 19.06.2025 11:43

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku

Puhelin: 029 56 42410

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.